

der i reglen dækker tidsrummet 1901–59. Andet afsnit indeholder en almindelig geografisk oversigt over Spaniens fysiske, biologiske, befolkningsmæssige og erhvervsmæssige forhold, belyst gennem 77 kort. Tredie afsnit omhandler historisk geografi begyndende med den palæolitiske kultur og endende med et orienterende kort over „La Guerra de Liberacion“ 1936–39. De 41 kort, som denne afdeling indeholder, giver et instruktivt billede af hovedpunkterne i Spaniens dramatiske og blodige historie, den romerske erobring, barbarinvasionerne, de arabiske indfald, Spaniens samling, opdagelsestiden, napoleonskrigene m. m. Fjerde afsnit benævnes regionalgeografisk og indeholder orografiske oversigtskort og udsnit i 1:1.500.000.

Femte afsnit fortjener en særlig opmærksomhed, fordi man har behandlet hver enkelt af Spaniens 54 provinser på en morsom og original måde. I et kortudsnit af et normalt spanienskort har man fremhævet provinser, topografisk, trafikmæssigt og administrativt. I resten af pladsen på dobbeltsiden har man indfældet et befolkningskort, et landbrugsgeografisk og et industrikort samt et klimadiagram, og resultatet er morsomt og giver et instruktivt billede af landets rigt varierende geografiske milieu.

Bagsiden af kortene er udnyttet til illustrationer, ialt 900 fotografiske gengivelser med ganske kortfattede tekster. På dette punkt slår teknikken ikke altid til, og man kunne uden skade have reduceret antallet af billeder og til gengæld opnået en større virkning af de resterende. Men alt taget i betragtning må man modtage dette værk med anerkendelse, fordi man har fået en let tilgængelig og overskuelig kilde til kundskab om Spanien, og fordi man samtidig møder et par nye generelle idéer, der måske også andetsteds kan gøres frugtbare.

Niels Nielsen.

Stephen H. Spurr: Photogrammetry and Photo-Interpretation. The Ronald Press Company, New York 1960. 472 s. med 151 kort og fotografier, hvoraf 65 luftfotografier. 16 × 23 cm. § 12,00.

Forfatteren, som er professor i skovbrug ved University of Michigan, skrev oprindeligt bogen til brug ved undervisningen i skovbrug. I 2. udgave blev værket udvidet til også at dække andre fagområder som geologi, botanik, teknik og flere andre. Efter en kort indledning, hvori det blandt andet oplyses, at det første kendte luftfotografi blev optaget fra ballon over Boston i 1860, følger et afsnit om den tekniske side ved luftfotograferingen med beskrivelse af apparatur og behandling af luftbilleder. Under titlen fotogrammetri behandles målinger på luftfotografier, målestoksforhold, stereoskopi samt forvrængninger og fejl. Derefter følger en beskrivelse af kortudtegning på grundlag af luftbilleder med særlig vægt på apparaturet. De to sidste afsnit behandler fortolkningen af luftbilleder inden for forskellige fagområder, for eksempel vegetationsanalyse, geologisk kortlægning, egnsanalyse, morfologi samt (henved 100 sider) den forstmæssige anvendelse af luftfotografier. Bogen er opdelt i mange underafsnit, som alle afsluttes med en litteraturliste.

Trods forfatteren i sin indledning oplyser, at bogen er beregnet for viderekomne, omfatter den dog meget elementært stof. Alligevel er dette meget fyldige værk ikke tilstrækkeligt til at give begynderen et grundigt kendskab til emnet. Det kræver i højere grad, at man erhverver sig erfa-

ring ved at betragte en mængde luftbilledeksempler og sammenholder dem med naturforholdene de pågældende steder. En kortfattet instruktiv tekst med en fyldig eksempelsamling af gode luftfotografier i stort format vil være at foretrække. Teksten her er tilmed flere steder alt for bredt skrevet; således har de tekniske afsnit nærmest karakter af instrumentkatalog.

Det må dog understreges, at bogen er meget vel disponeret og særdeles let læst. Luftfotografierne er fremragende, både med hensyn til udvalg og reproduktionsteknik; dog er formatet i de fleste tilfælde alt for lille.

Jens Tyge Møller.

Frederic H. Lahee: Field Geology. Sixth edition. McGraw-Hill Book Company Inc. New York, Toronto, London 1961. 926 s. 641 fig., 22 tabeller og skemaer. 13 × 20 cm. Pris 83 sh. 6 d.

Bogen er en vejledning og et hjælpemiddel ved det geologiske feltarbejde. De første 13 kapitler giver en gennemgang af alle de iagttagelser med hensyn til morfologi og struktur hos landskab og bjergarter, der bør lægges mærke til ved arbejdet i marken. Disse kapitler bliver derfor en kortfattet almindelig geologi. Kapitlerne 14–19 omhandler de forskellige instrumentelle hjælpemidler til brug ved den geologiske kortlægning, og endelig omhandler bogens sidste del udarbejdelsen af beskrivelser, kort og andre illustrationer på grundlag af det indsamlede materiale. Det er en ganske nyttig bog særlig for begyndere.

Kaj Hansen.

Geotektonische Forschungen. Herausgegeben von H. Stille und Fr. Lotze. Heft 14. E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung. Stuttgart 1961. 74 s. 16,5 × 24,5 cm. DM 28,00.

Heftet indeholder to afhandlinger. Den første Fr. Lotze: Bau und Geschehen gennemgår på 6 sider bygningen af Pyrenæerhalvøens pre-alpine tektonik. Den anden på 68 sider, 17 fig. og 12 tavler af Wolburg er en gennemgang af stratigrafien og sedimentationsrytmen i de nordvesttyske Buntsandsteinsaflejringer. Der findes her 6 sedimentationscykler, begyndende med lerede aflejringer, der opefter går over i kalksandsten, hvorefter der kommer en ny cyklus begyndende med ler. Samtidig søger forfatteren at sætte disse i forbindelse med jordskorpebevægelser og forsøger at bestemme materialtransportens retninger og veje.

Kaj Hansen.

Ph. Duchaufour: Précis de Pédologie. Masson & Cie. Paris 1960. 438 s., 62 fig., 10 tavler. 19 × 24 cm. NF 52,00.

Det er en fremragende bog, særdeles velskrevet og let læselig. Den giver en kort, men klar og fyldestgørende fremstilling af processerne i jordbunden og deres afhængighed af klima, underlag og den biologiske aktivitet. Dette gælder især afsnittet om humusstofferne og deres nedbrydning og om jordbundskolloidernes natur og betydning. Bogen kan i høj grad anbefales geografer og andre interesserede.

Kaj Hansen.